

wij presenteren u...

Zwolle

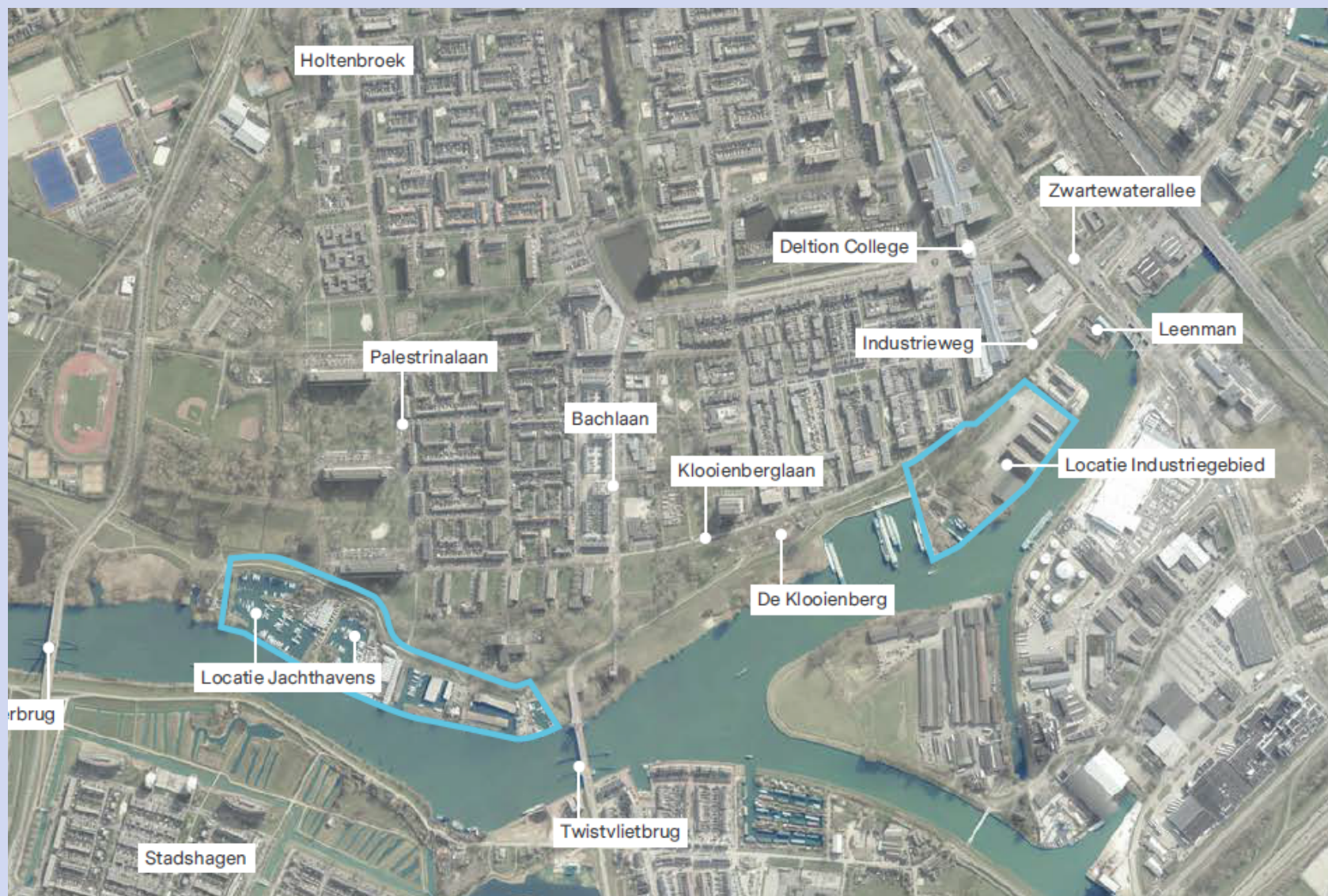
Buitendijks ontwikkelen in de Zwarte Waterzone

Consultatie en informatieronde
25 oktober 2021

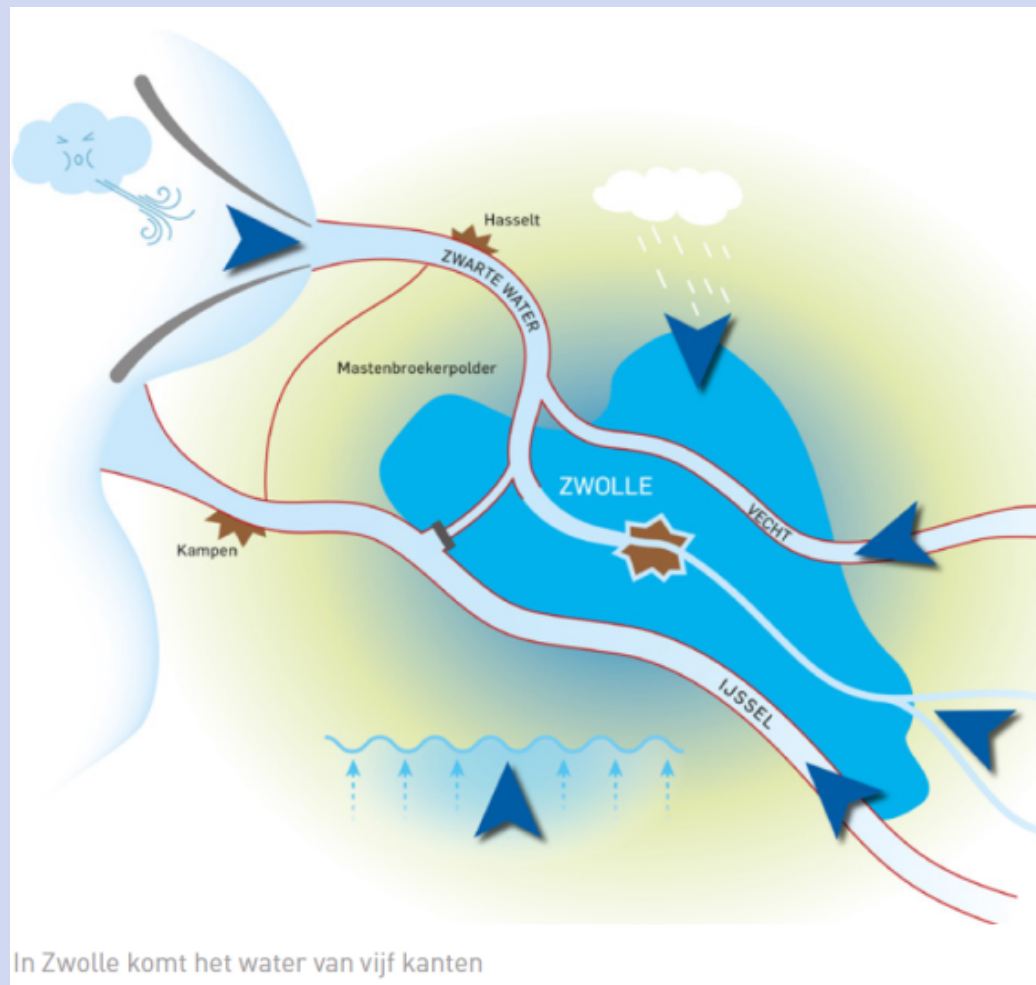
Doel: informeren over de randvoorwaarden en uitgangspunten buitendijks ontwikkelen

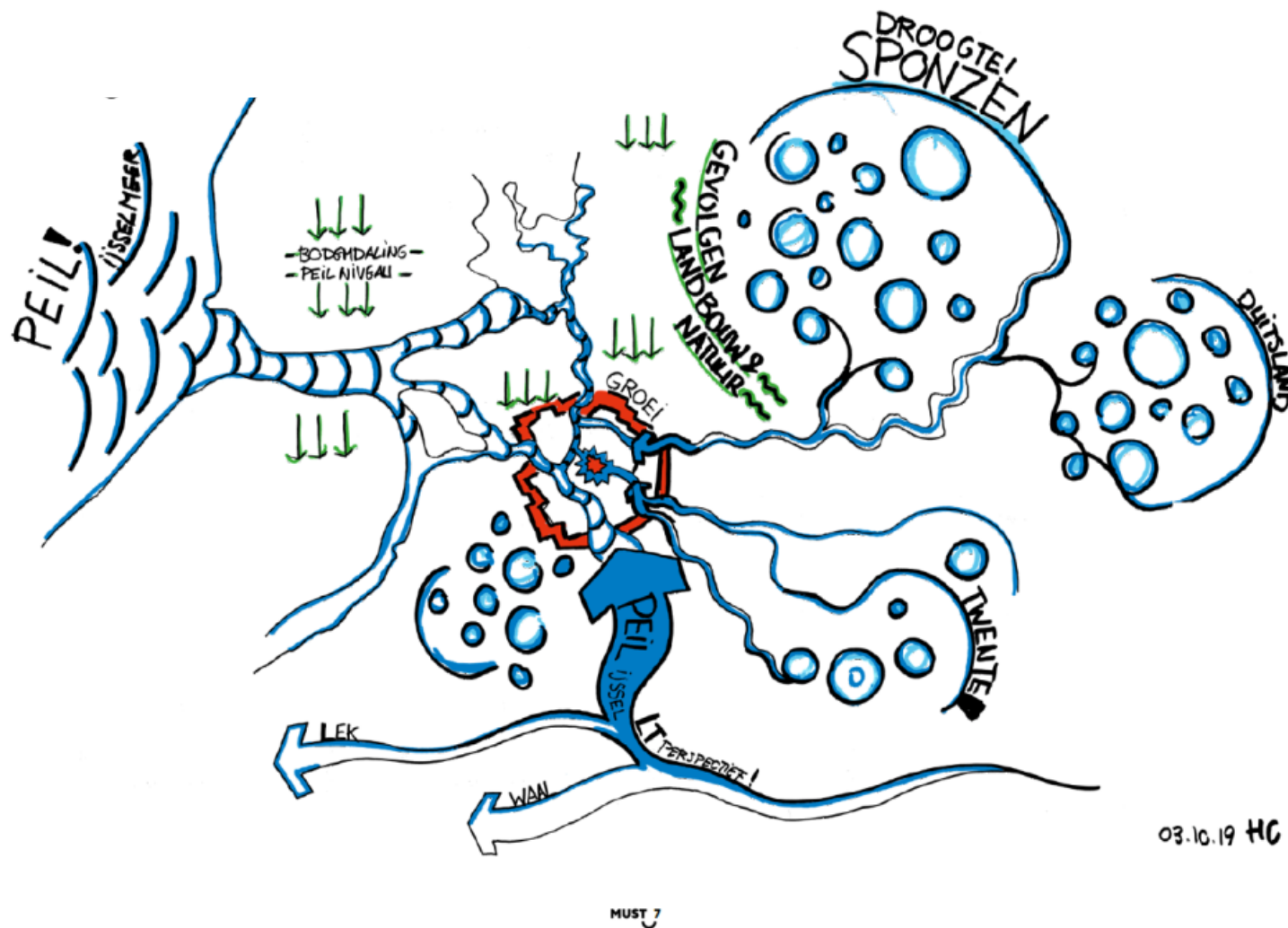
- Inleiding
- Wettelijk kader buitendijks ontwikkelen
- Visie op buitendijks ontwikkelen en streefbeeld
- Eisen en Randvoorwaarden gemeente Zwolle (PvE)
- Vervolgproces

25-10-2021

- **Zwarte Water:**
verbinding IJsselmeer,
Vecht en Sallandse
Weteringen
- Grote dynamiek van
water: tot bijna 4 meter

Inleiding

- **Buitendijks ontwikkelen** vraagt een **visie + heldere randvoorwaarden**. Hiervoor programma van Eisen (PvE) opgesteld.
- **Zwolse Adaptatiestrategie (ZAS)** doorvertaald naar de **Zwarte Waterzone** in het Functioneel Programma van Eisen. Ontwerpen met water als leidend principe.
- **Ambitie**: klimaatbestendiger maken gebied + voorbeeldproject klimaatadaptatie.
- Programma van Eisen is een **dwingend toetsingskader** bij de vervolgitwerking en onderdeel besluitvorming SOP.
- In **samenwerking** met waterschap Drents Overijsselse Delta, Rijkswaterstaat, provincie Overijssel en Veiligheidsregio opgesteld.

Wettelijk kader buitendijks ontwikkelen Zwarte Waterzone

Algemeen: Buitendijks geen wettelijke norm voor bescherming tegen hoogwater.

Ontwikkelaar-Gebruiker: zelf verantwoordelijk voor gevolgbeperkende maatregelen, eigen risico!

Rijkswaterstaat: Rijksvaarwegbeheer en rivierbeheerder Zwarte Water (incl. uiterwaarden).

Waterschap: Waterkeringbeheerder

Provincie: Toetst overstromingsrisicoparagraaf, verplicht in de toelichting bij het bestemmingsplan.

Zwolle: beoordeelt uiteindelijk de veiligheidssituatie en stelt eisen aan de inrichting. Verantwoordelijk voor afweging wel/niet toestaan buitendijkse ontwikkeling in de bestemmingsplanprocedure.

Beleidsregels grote rivieren Rijkswaterstaat

Rivier: Voor de uiterwaarden (=plangebied) geldt volgens de Waterregeling een '**vrijstelling** vergunningplicht gebruik waterstaatswerken (1)

- Dus formeel geen eisen compensatie waterbuffer of doorstorming.

Voor **scheepvaart**, **oevers** en waterkwaliteit geldt (mogelijk) wel een vergunningsplicht

Bron: Beleidsregels, Grote Rivieren, Kaartblad 099, geldend met ingang van 1 januari 2020.

Streefbeeld en visie waterrobuuste ontwikkeling Zwarte Waterzone

Streefbeeld

De Zwarte Waterzone is **icoonproject** op het gebied van klimaatadaptatie en waterrobuust inrichten en ontwerpen met water.

Het leidende principe voor de buitendijkse ontwikkeling is dat het gebied (ook) **bij hoogwater probleemloos en zelfstandig blijft doorfunctioneren**.

Door het gebruik van innovatieve en adaptieve concepten kan het gebied **'meegroeien' met versnelde klimaatverandering** en toekomstige veranderingen in het watersysteem.

Er ontstaat een onderscheidend en **aantrekkelijk buitendijks woon- en leefgebied**.

Bewustwording over het leven met water en overstromingsrisico's is integraal onderdeel van de gebiedsontwikkeling.

Eisen en randvoorwaarden buitendijks ontwikkelen gemeente Zwolle

1. Overstromingsrisico beperken met functiegericht ontwerpen

Kwetsbare en vitale functies krijgen extra bescherming, overige functies mogen incidenteel en ondiep onderlopen.

2. Klimaatadaptief en toekomstbestendig ontwerpen

Versnelde klimaatverandering en/of aanpassingen in het watersysteem van de Vecht, het IJsselmeer en de Sallandse Weteringen leiden in de toekomst niet tot extra maatschappelijke kosten of knelpunten.

3. Voldoende ruimte voor water

Het functioneren van het watersysteem mag nu en in de toekomst niet worden belemmerd. Het bergend en doorstromend vermogen van het watersysteem verbetert per saldo, zodat klimaatverandering probleemloos kan worden opgevangen.

4. Handelingsperspectief en evacuatie routes

Voor gebruikers en bewoners moet het altijd mogelijk zijn om bij hoogwater het gebied te verlaten. Daarnaast moet het gebied (ook) bij hoogwater goed toegankelijk zijn voor hulpdiensten.

5. Creëren waterbewustzijn

Onderdeel van de planontwikkeling is heldere communicatie en bewustwording bij de gebruiker over het eigen risico voor overstromingsschade in buitendijks gebied.

Klimaatadaptief en toekomstbestendig ontwerpen

Eis en randvoorwaarde

De ontwikkelaar dient de robuustheid van het ontwerp inzichtelijk te maken en aan te tonen dat een toekomstige verhoging van **extreme waterstanden tot 3,5 m+NAP (bovengrensscenario)** niet leidt tot aanzienlijke (maatschappelijke) kosten en schade aan vitale infrastructuur.

IPCC: ongeëvenaarde
klimaatverandering leidt tot fors
meer weersextremen

Statistiek waterstanden huidig klimaat			
Kans per jaar	Waterstand m+NAP WBI 2017 (PvE)	Waterstand m+NAP WBI 2023 (beschikbaar juli '21)	Verschil
Gemiddeld	-0,2		
1/1	1,0		
1/10	1,85	1,57	-0,28
1/100	2,15	1,97	-0,18
1/1.000	2,45	2,32	-0,13
1/10.000	2,75	2,63	-0,12

De rivier de ruimte geven

Eis en randvoorwaarde:

Voor een klimaatbestendige inrichting wil de gemeente dat de **huidige buffercapaciteit** in het plangebied ten minste **behouden** blijft. Het **streven** is om de buffercapaciteit uit te breiden met **10%** (circa 20.000 m³).

N.B. Formeel stelt Rijkswaterstaat hier geen eisen aan voor de ontwikkellocaties (vrijstelling).

- 1^e en 2^e kwartaal 2022 Nadere uitwerking ontwerp. Ontwerpateliers ‘buitendijks bouwen’. (incl. externe experts)
Programma van Eisen is leidend/dwingend

2022		2023				2024-2028						
Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Start bouw
Behandeling stedenbouwkundig ontwikkelplan in het college en de gemeenteraad		Procedure wijziging omgevingsplan (bestemmingsplan)				Voorbereidende civiele werkzaamheden en bouwrijp maken						
		Nadere planuitwerking, inspraak over onder meer openbare ruimte en architectuur										

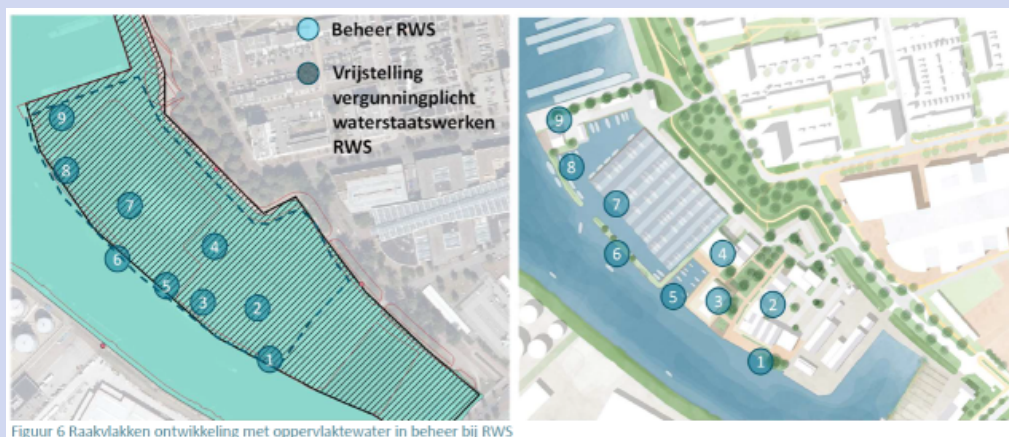

bedankt voor uw tijd

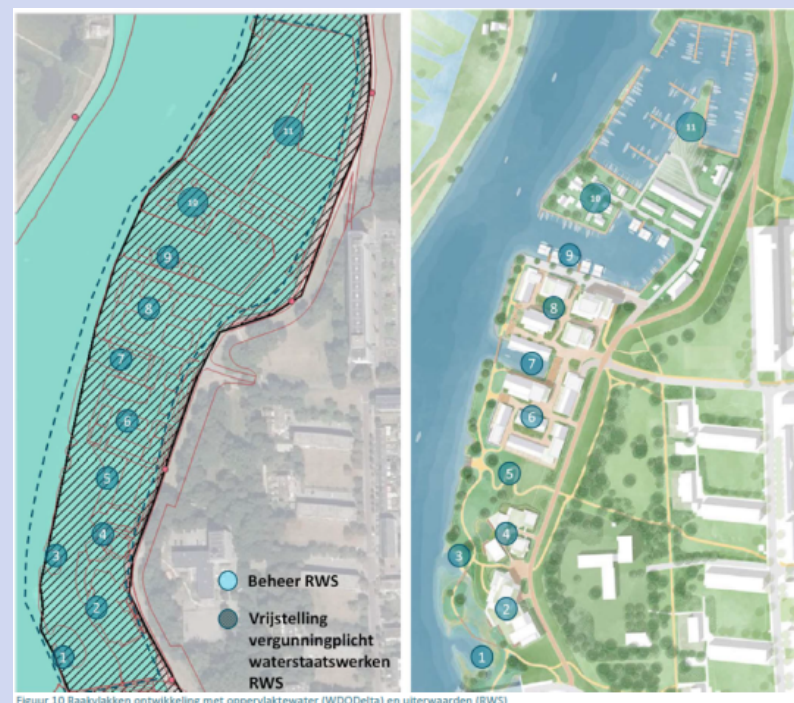
Zwolle

Vrijstelling vergunningsplicht voor planlocaties

Figuur 6 Raakvlakken ontwikkeling met oppervlaktewater in beheer bij RWS

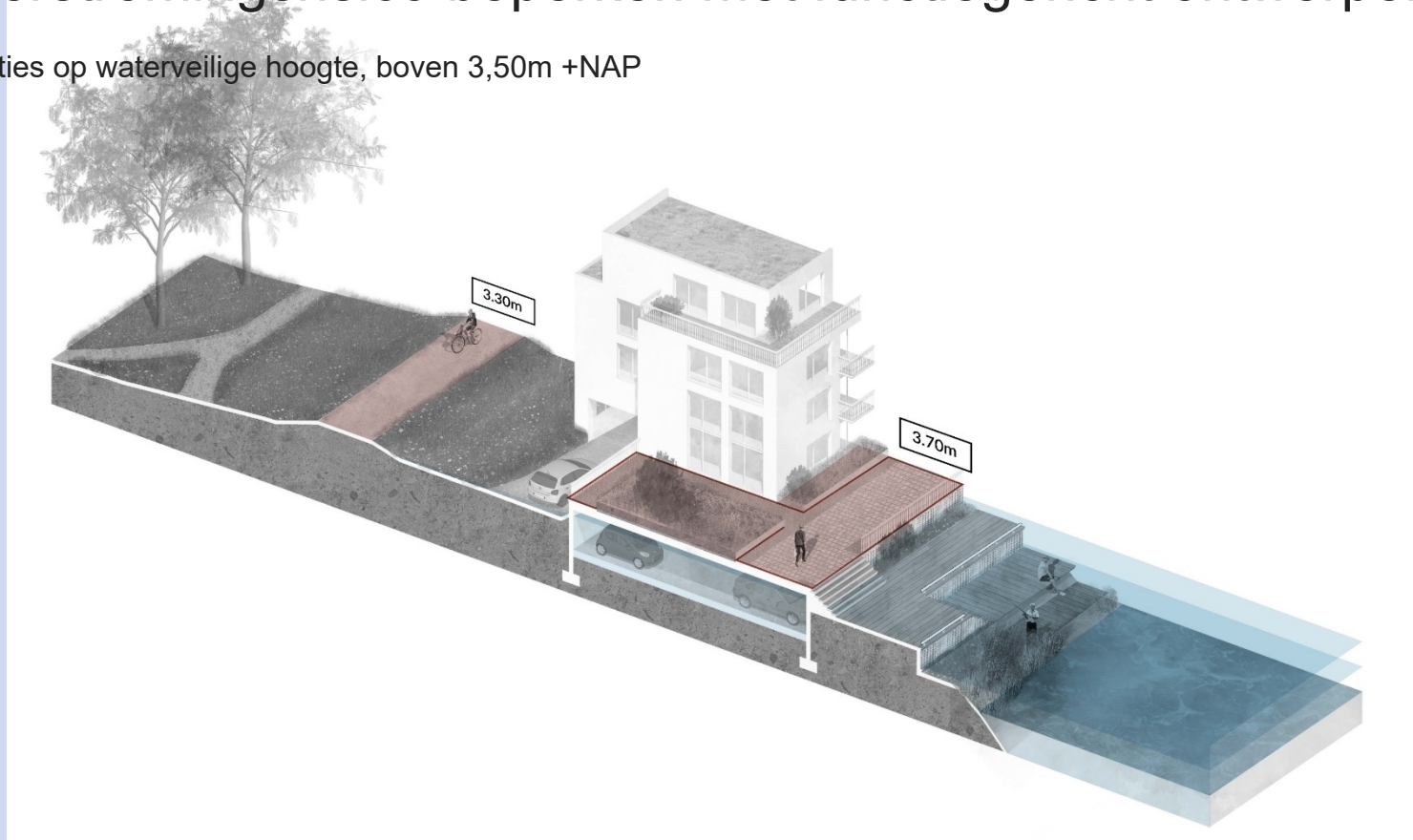

Figuur 10 Raakvlakken ontwikkeling met oppervlaktewater (WODelta) en uiterwaarden (RWS)

1. Overstromingsrisico beperken met functiegericht ontwerpen

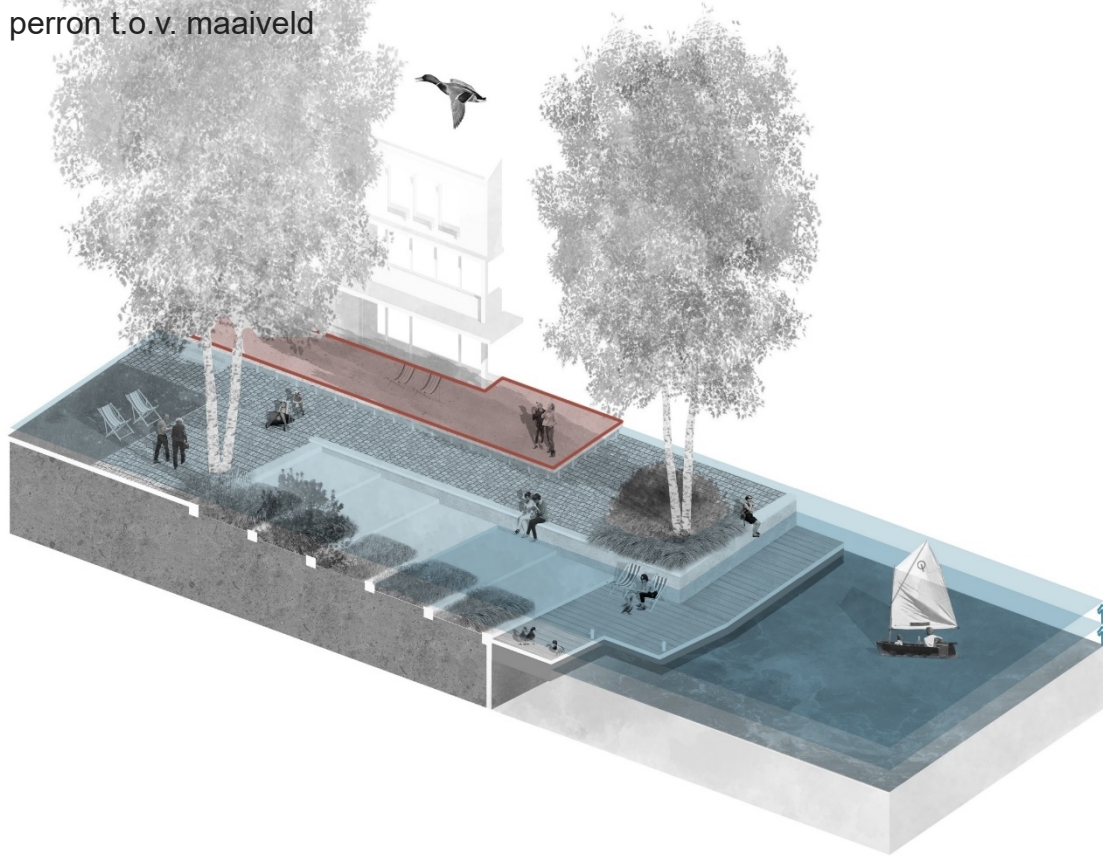
Woonfuncties op waterveilige hoogte, boven 3,50m +NAP

1. Overstromingsrisico beperken met functiegericht ontwerpen

Functies op verhoogd perron t.o.v. maaiveld

4. Handelingsperspectief en evacuatie routes

